

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 235 (5909) 11 кастрычніка 1937 г., панядзелак ЦАНА 10 КАП.

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ— КРОЎНАЯ СПРАВА ПАРТЫЙНЫХ І НЕПАРТЫЙНЫХ БОЛЬШЭВІКОЎ

Наша партыя ўмоўлена рыхтуецца да выбараў у Вярхоўны Совет ССР. Павышэнне патрабаванняў да ўсёй сваёй работы, партыя разам з тым павышае патрабаванні да кожнага камуніста. Палітычная бяздзейнасць кожнага члена партыі прававага паводзіна, калі мы стаміліся перадаваць велізарнае значэнне — перадаваць у Вярхоўны Совет. Партыя патрабуе ад камуністаў яшчэ больш актыўнасці, яшчэ больш энергічнай работы. У выбарчай кампаніі буйнейшае значэнне будзе мець не толькі работа той ці іншай партыйнай арганізацыі ў цэлым, але і работа кожнага камуніста ў асобку.

Наша нічога вышэйшага камуніста! Гэта значэнне пакладае сур'ёзна абавязкі. Камуніст прававага ў барацьбе з ворагамі, камуніст павінен заўсёды нести на сабе рысы пераможца барацьбы са злымі сіламі. У выбарчай кампаніі ў партыйных і непартыйных камуністаў павінен выступіць як арганізатар мас, іх выхавальца, як прадстаўнік самай пераможнай часткі рабочага класа — кіраўніка сацыялістычнага грамадства.

Можна назваць дзесяткі і сотні прыкладаў сярэдняга большэвіцкага арганізатара пераможца ролі камуністаў у выхавальчых выбарах. На маскоўскім тэатральным завозе плануе камуніст Ілья Іванавіч Пеліш. Яго заўсёды можна бачыць размаўляючы з рабочымі. Да гэта звычайна з самымі рознастайнымі пытаннямі і заўсёды атрымліваюць адказ. Так, Пеліш, асабліва шчыра майстарства маючы агітатар вышэйшага класаў камуніст-агітатар. Не толькі на завозе, не толькі на сходах, але і на кватэрах рабочых, у прыватных гутарках тав. Пеліш — шчыльны агітатар і прапагандаст.

Другі прыклад. З Чырвовай Арміі ў роўнае сяло, у калгас «Пераможца», Омутніцкага раёна. Кіраўніцкай асобнасцю, прыехаў у вольны камуніст Васіль Талышкін. Атмасфера павяла на палат свайго калгаса, аехаў у суседні калгас, дабычыся з партыям, запяўтаў і рэспубліканцаў, у вёсцы выбарчы закон і звычай за работу. Тав. Талышкін правёў некалькі гутарак, арганізаваў падрыхтоўку агітатараў з калгаснікаў, зайшоў у сельсовет, у школу і дапамог наладзіць працягнуты выбарчага закона. Яго можна было бачыць на вуліцы заўсёды ажурнага калгаснікамі. Так павёў сабе камуніст-агитатор, так правільна арганізаваў пераможца ролі камуніста.

Гэтыя прыклады ўказваюць на тое, якое велізарнае значэнне мае шчырае агітатарная работа ў масах, гаворыць аб тым, як павінен павесіць сабе камуніст у наліччых выбарах. Калі мы актыўнаем такім чынам двухдзённымі сходамі камуністаў, дабімся таго, што кожны член партыі, кожны кандыдат і спадчынец будзе актыўным арганізатарам, агітатарам і прапагандастам, то мы яшчэ больш уменнем і рэспубліканцаў яшчэ тав. рой б літвінскі ўплыў на выбарчыя. У вачах беспартыйных выбарчых камуністаў з'явіцца пераможца класавым і грамадзянінам і работнікам да гэта прыслухоўваюцца і прывітаюць пажалі, яго думку. Кожны камуніст павінен пранікнуць у свядомасць высокага заваяў мае да яго, як да прадстаўніцкай вайсковай партыі — Сталіна, усведамленнем свайго высокага класавасці перадаваць і перадаваць. Не толькі на сходах, але толькі ў ролі класавых камуністаў выступае як барацьбіт за справу партыі, такіх барацьбіт ён абавязан быць умяці і заўсёды шчыра, штогадзіна. Уста асабліва важна ў перадаваць кампаніі тав. што наліччых выбарчых камуністаў павінен павесіць сабе камуніст-агитатор, іх асабіста агітатар і ўплыў з асабіста іх павінен захаваць у дні падрыхтоўкі да перадаваць павінен павесіць сабе камуніст-агитатор у Вярхоўны Совет ССР на вайсковай Сталінскай Канстытуцыі.

«ПРАВДА».

ПАДХАПІЦ ІНІЦЫЯТЫВУ ПЕРАДАВЫХ КАЛГАСНІКАЎ

Калгаснікі сельгасарыя «Комінтэрн», Магілёўскага раёна, рыхтуюцца да XX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі і да выбараў у Вярхоўны Совет ССР. Паклазілі прыклад высокай палітычнай свядомасці і глыбокай адданасці партыі і сацыялізму. Яны павінен рэалізаваць у дэжарыяві на свай павінен на пазыку ўмацавання абароны Саюза ССР.

Гэты выдатны пачына шырока падхоўвае калгаснікамі і калгаснікамі Магілёўскага і іншых раёнаў БССР. Калгаснікі калгасу «Правы сацыялізм», імя Ш. Імя Дзержынскага, Менскага раёна; «Чырвоная воля» і імя Калініна, Гомельскага раёна; «Чырвоны шпіндэль», «Сікар», «Правда», Талачынскага раёна, і інш. павінен прыкладу калгаснікаў «Комінтэрн» і таксама датармінова ўнесці ў асяродок на пазыку.

ХОД УБОРКІ КАЛАСАВЫХ І АСЕННЯЙ СЯЎБЫ

Да 5 кастрычніка каласавыя сям'яны па Саюзу на плошчы 89.564 тысячы гектараў — 99 працэнтаў шана. У апошнюю пачатковую заварылі каласавы калгас. Уборку вядуць яшчэ ўсходнія раёны. План сябы азімых да 5 кастрычніка

элементы, баючыся народнага гневу і не рыхтуючы таму выступіць адрэшт, пераносіць свой народны ўплыў у дамы працоўных, прабуюць агітаваць срод асталых саваў насельніцтва, выкарыстоўваючы ў сваіх мэтах злучэння чутлі і размовы і т. д. Вос імяна тут і павінен правіцца большэвік-агитатар, большэвік-прапагандаст, для якога барацьба за кожнага выбарчыка з'яўляецца кроўнай справай. Спраўны камуніст, не чакаючы пунёўкі з райкома, уступае ў гутарку, у спрэчку, правільна растлумачыць выбарчы закон, уважліва і цярпліва растлумачыць значэнне выбараў. І не толькі на сходах, не толькі ў групавых гутарках, але і ў гутарках індывідуальных, якія набываюць зараз выключна каласавы значэнне.

Правільна азначае на аснове свайго вопыту тав. Чарнаброўцаў, калгаснік-агитатар у вёсцы Лужыца, Багародскага раёна, Горкаўскай вобласці: «Некалькі раз выкарыстоўваў агітатар думашні, што іх справа—васі работу толькі з групай людзей (з бригадзі, зямляні, гурткамі) і зусім забываюць аб гутарках з калгаснікамі «па думаш», «з вока на вока». Маж там такіх шчыра гутаркі ўскрываюць перадаваць думку, запяўтаюць сумненні, недаўменні, трыюць калгаснікаў». Лякуючы такім падыходам тав. Чарнаброўцаў адважыў у сентавар некалькі дзесяткаў выбарчыкаў і аслужылі службю партыі.

Зноў і зноў трэба падкрэсліць значэнне арганізатарскай работы камуністаў. Не пасівае сур'ёзна прапасаў, якія абавязваюць у масах, а ўплыў на «тыя прапаса» адрознівае сярэдняга большэвіка. Зусім непартыйным, незалежным і падрыхтоўчы да выбараў, якія маюць месца сярод некалькіх часткі камуністаў. Гэтыя людзі размаўляюць такім чынам, што ўсё бойце само, што масы ўжо, моў, кажуць, выбарчы закон і неабходна асабіста няма чаго, усё ўжо зрэбілі і т. д. Такі падыход да справы нічога не дапамагае, апрача шкоды. Імяна зараз пастае пара, калі кожны камуніст павінен развіць кіруючую арганізатарскую дзейнасць.

Толькі тады наша агітатарная работа будзе на вышнім, толькі тады масы будуць прыслухоўвацца да выступленняў кожнага камуніста, калі камуністы самі будуць дасканала ведаць Сталінскую Канстытуцыю, выбарчы закон, змугнуць проста, ясна, яра растлумачыць масам кожны артыкул Канстытуцыі, усю тэхніку выбараў. Агитатар, саваў фабрыцы ведаць, выкарыстоўваць у барацьбе і стаць паспешышчам у вачах выбарчыкаў. На гэту задачу—узможна най падрыхтоўкі катра агітатараў—павінен звярнуць партыйныя арганізацыі сур'ёзна ўвагу.

Нельга думаць, што тав. велізарная работа, якую вядзе партыя ў сувязі з наступным чынам новага выбарчага закона і падрыхтоўкі да выбараў можа быць прараблена толькі сіламі вылучаных партыйных агітатарскіх арганізацый. Выбарчая кампанія — справа ўсёй партыі, выбарчая справа кожнага камуніста. І на ста сіла заключэння з тым, што ён з'явіцца дзесяткі тысяч агітатараў з народа, непартыйных большэвікаў якія павінен павесіць сабе камуніст-агитатар, аслужыць масам выбарчы закон. Такі агітатар стае на многа разоў больш, калі камуністы ўмоўлена свая кіруючую ролі, калі яны ступаць прыклад большэвіцкай работы ў масах.

Вялікая роль камуністаў, іх асабіста агітатар і ўплыў з асабіста іх павінен захаваць у дні падрыхтоўкі да перадаваць павінен павесіць сабе камуніст-агитатар у Вярхоўны Совет ССР на вайсковай Сталінскай Канстытуцыі.

ПРЫВІТАННЕ СТАХАНАЎЦАЎ—ШАХЦЕРАЎ ДАНЕЦКАГА БАСЕЙНА—ВЯЛІКАМУ ПРАВАДЫРУ НАРОДАЎ ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ

Дарагі таварыш СТАЛІН!
Мы, 14 тысяч шахцераў—стаханаўцаў Данбаса, твае выхаванцы, выканаўшы нормы выпрацоўкі на 200 і 300 працэнтаў, сабраўшы на свой збег, перадаем табе, наш ролі і любімым таварышам Сталін, сардэчнае стаханаўскае шахцерае прывітанне.

Мы ведаем, таварыш Сталін, з якой увагаю, з якімі бальшэвіцкімі клопатамі і дзяржаўнай мудрасцю ты адносіся да нас, шахцераў, і ў асабіста да шахцераў Данецкага басейна, як высока ты падняў і палімаеш стаханаўцаў у вачах усёго народа. Ты падняў усё нас, дарагі і ролі таварыш Сталін, у нашай рабоце, калі мы дабівацца, дабівацца і б'юзем табіацца пераможца ўстаўленых норм выпрацоўкі.

Мы не можам не сказаць табе, нашаму роліму выхаванцу, што мы аслужым пачуць вялікай годнасці і прырасці ад таго, што Данбас у цэлым не выконвае дзяржаўнага плана збыцця вугалю і знаходзіцца ў палімаеш правіце. Нам крыўда і за сабе, і за сваіх таварышоў, і за ўсё Данбас, які з'яўляецца ролімаей стаханаўскага руху, што збыцця вугалю зрываецца.

Але мы зважым, што наша крыўда, наша прырасці — гэта не крыўда абы-вядуць і не да хыбнага яна зьяе, а да дзеянна, да таго большэвіцкага дзеянна, да якога ты заклікаў, калі гаварыў, што трэба не хыбаць і не чакаць, калі ўсё будзе працэдура ў гэтым выгледзе, а працаваць. І хопь мы самі працуем па-стаханаўску, тут, на сваім збег, мы не дапусцім хвалы, а, следуючы тавіму ўказанню аб неабходнасці часнай бальшэвіцкай самакритыкі, мы вазам з нашымі лепшымі камандзірамі, аграмаўным права быць дэлегатамі стаханаўскага збегу, смела ўскрываем свае недахопы.

Ворагі народа, полды трапцёўка-бухарніцкія шпіёны і дыверсанты, знога нашкозілі вугальнай прамісловасці, прабуючы падрываць гаспадарчую магутнасць і абарону нашай радзімы, вярнуць капіталістаў і завоцкіць, вярнуць старых гаспадароў Данбаса. Над тавімі кіраўніцтвам, таварыш Сталін, мы разграмілі ворагаў. Таві кіраўніцтва, таві вялікая любов да народа, да нашай радзімы дапамагі нам знішчыць гэту контррэвалюцыйную нечысць у Данбасе. Але мы ведаем, што ёсць яшчэ на шахтах ворагі, ёсць яшчэ прытаішыся шкоўнікі, дрон на яшчэ ідзе ліквідацыя вынік шкоўніцтва. Мы абямаем табе, што знішчым ворагаў да канца і ўзінем работу Данбаса.

Чатырнаццаць тысяч стаханаўцаў і ўдарнікаў—шахцераў Данбаса, якія сабраліся на ўсёнашнім алене ў Сталіно, Гордаўні і Макеёўцы, звярнуліся з азовай да ўсёх шахцераў Данецкага басейна і ўсёго Саюза ССР.

Стаханаўцы Данбаса заклікаюць павесіць бальшэвіцкі парадка на шахтах, на справе ліквідацыі вынік шкоўніцтва. Яны заклікаюць вугальніцкаў усё басейнаў Саюза ССР на сацыялістычнае спарніцтва за выкананне планаў, за прырасці вугальнай запасаўнасці краіны, за большэвіцкую падрыхтоўку да 1938 г. Няхай шахта сабарнічае з шахтай, уацстак з уацстакам, брыгада з брыгадай, рабочы з рабочым.

Партыя, саветы ўрад, асабіста таварыш Сталін, — гаворыцца ў азове, — аказваюць вугальнай прамісловасці і асабіста Данбасу выключную ўвагу і дапамогу. У Данбас уключаны з 2 сталініцкіх паштоўкі велізарныя сродкі. Данбас аснашчон найбагацейшай тэхнікай. Але ён

наш народны камісар пажылы прамісловасці таварыш Лазар Майсеевіч Кагановіч расказаў нам аб мерах па аслараўленню Данбаса, механізацыі, рамонту шахт, па паліпавенню ўмоў працы, якія прымаюць зараз Цэнтральны Камітэт партыі і ўрад, якую класавыя і ўвагу праўдзеш ты асабіста, наш дарагі настаўнік і правадыр, да вырашэння ўсёх практычных пытанняў паліпавення і аслараўлення Данбаса. Мы раскажам аб гэтым усім рабочым Данецкага басейна. Гэта нахільна нас на новы перамогі.

Мы, 14 тысяч стаханаўцаў, адгэтуль ставем не проста добрымі работнікамі, майстрамі сацыялістычнай вытворчасці працы. Мы абямаем табе, таварыш Сталін, што адгэтуль мы станем арганізатарамі і агітатарамі, агітатарамі, арганізатарамі і павінаючымы новыя пласці рабочых на работу па-стаханаўску.

Мы ведаем, якое вялікае значэнне павядаў наш незабыўны Ленін і палем ты, таварыш Сталін, вугальнай прамісловасці, мы разумеем нашу адказнасць і мы прапаруем над тым, каб даць вугаль краіне. Мы будзем прапавяць так, каб не толькі нам самім, але і ўсім Данецкаму басейну аслужыць таві, дарагому да нас, таварыш Сталін, ганароўна пахвалу. Мы ведаем, што гэта не лёгкая задача. Мы разумеем і правільна ашываем трупнасці. Мы ведаем, што тут шакамі не заклімае, а патрэба вялікай і ўпартай бальшэвіцкай барацьбы, перш за ўсё, за навязанне парадку ў шахтах, устаўнаўленне дысцыпліны, ліквідацыю разліўнасці, запущанасці і захлапанасці шахт, за ліквідацыю пачуцця і стварэнне ўстойлівых шахцераў катраў. І мы, стаханаўцы, разам з нашымі кіраўнікамі, дабімся таго, што наш Данбас стане культурнай, арганізаванай сацыяльнай казаркай.

Праклітыя ворагі народа, полды трапцёўка і шпіёны і шпіёны халелі пачуцьшы ланецкую казаркару. Не быць гэтаму! Нашы шахцеры бязлітасна думалі і будуць думашы контррэвалюцыйных гадаў, пакуль і сяду і паганана не астана на нашай сацыялісцкай Данбасі. Данецкага казаркару будзе беспрарыва даваць сталініцкую энэргію нашай вялікай сацыялістычнай радзіме.

Можа абямаем дабе, наш ролі і любімым таварышам Сталін.

Гарачае табе ад усёго нашага шахцераў сэрца прывітанне.

Па даручэнню збегу стаханаўцаў—шахцераў у Сталіно, Гордаўні і Макеёўцы — ПРЭЗІДЫУМ ЗБЕГУ.

Сталіно—Гордаўка—Макеёўка, 6—8 кастрычніка 1937 г.

ВУГАЛЬ І МЕТАЛ—СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РАДЗІМЕ!

— радзіма стаханаўскага руху — не ўтрываць сіла ў сваіх руках. Данбас, і шахцеры павінен, уступаць у новую пласцу сацыялістычнага сабарніцтва, зноў узняць гэты сіл і заняць пераможца месца ў стаханаўскім руху. Данбас павінен агітараць вялікую ролі ў справе новага ўздыму стаханаўскага руху па ўсёй пажытай прамісловасці.

Шахцеры Данбаса ў сваёй азове звараваюцца і да металургіа. Яны заклікаюць рабочых металургіаў прамісловасці злія на дзень набыць тэмпы і не толькі выканань планы вытворчасці, але вярнуць сваю запасаўнасць краіны. Яны заклікаюць металургаў па-бавому ўключыцца ў сацыялістычнае сабарніцтва.

— Мы шчыра перакананы, — гаворыцца ў азове, — што пал кіраўніцтвам майстра сталініскага сцяла работы тав. Л. М. Кагановіча пажылы прамісловасці хутка ліквідуе вынік шкоўніцтва полды трапцёўка-бухарніцкага гэтаў і вярне ў пераважы варты сацыялістычнай гаспадаркі.

— радзіма стаханаўскага руху — не ўтрываць сіла ў сваіх руках. Данбас, і шахцеры павінен, уступаць у новую пласцу сацыялістычнага сабарніцтва, зноў узняць гэты сіл і заняць пераможца месца ў стаханаўскім руху. Данбас павінен агітараць вялікую ролі ў справе новага ўздыму стаханаўскага руху па ўсёй пажытай прамісловасці.

Шахцеры Данбаса ў сваёй азове звараваюцца і да металургіа. Яны заклікаюць рабочых металургіаў прамісловасці злія на дзень набыць тэмпы і не толькі выканань планы вытворчасці, але вярнуць сваю запасаўнасць краіны. Яны заклікаюць металургаў па-бавому ўключыцца ў сацыялістычнае сабарніцтва.

— Мы шчыра перакананы, — гаворыцца ў азове, — што пал кіраўніцтвам майстра сталініскага сцяла работы тав. Л. М. Кагановіча пажылы прамісловасці хутка ліквідуе вынік шкоўніцтва полды трапцёўка-бухарніцкага гэтаў і вярне ў пераважы варты сацыялістычнай гаспадаркі.

— Мы шчыра перакананы, — гаворыцца ў азове, — што пал кіраўніцтвам майстра сталініскага сцяла работы тав. Л. М. Кагановіча пажылы прамісловасці хутка ліквідуе вынік шкоўніцтва полды трапцёўка-бухарніцкага гэтаў і вярне ў пераважы варты сацыялістычнай гаспадаркі.

— Мы шчыра перакананы, — гаворыцца ў азове, — што пал кіраўніцтвам майстра сталініскага сцяла работы тав. Л. М. Кагановіча пажылы прамісловасці хутка ліквідуе вынік шкоўніцтва полды трапцёўка-бухарніцкага гэтаў і вярне ў пераважы варты сацыялістычнай гаспадаркі.

Матрона Якаўлеўна з трыма калгаснікамі працавала ў лесе недалёка ад граніцы. Закончыла работу позна, ісці дадому далёка, Рашлім зазначаць у адытм з лясных барадаў. Позна вочу ў барак увайшоў піяера невядомых. Яны патрабавалі, каб калгаснікі іх накармілі і пачынулі пачаваць.

— Палазроныя людзі, — патумала Матрона Якаўлеўна і быстра прыняла рашэнне. Марудзіць не было калі. Да бліжэйша-

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (арагонскі) ФРОНТ

Па паведамленню іспанскага міністэрства абароны, рэспубліканскія войскі аказваюць моцны напіс на пазіцыі мянежнікаў у манастыра Санта Крус і пункце Кальварыа, а таксама ў раёне Алькубіера (на паўночным ўсход ад Сарагосы).

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

Ва ўсходняй частцы гэтага фронту мянежнікі прадаўжаюць займаць вышыню 430 на поўнач ад Ларьеры. На сілках гэтай вышыні працягваюцца жорсткія баі. Рэспубліканскія артылерыя рассяла скажэнне мянежнікаў у адным з выхадных пунктаў гэтых пазіцый.

У паўднёвай частцы гэтага фронту рэспубліканскія войскі зрабілі атаку ў раёне Пеньябуаган, набышы мянежнікам адчувальныя страты. Рэспубліканскія войскі

заялі некалькі ўагоркаў. Атака мянежнікаў у раёне паміж Ільё і Сегаміян абіта рэспубліканцамі. У гэтым раёне збег адзінацьці знішчальнік.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ФРОНТ

У сектары на поўдзень ад ракі Тахо мянежнікі атакавалі рэспубліканскія пазіцыі ў Параласа. Аднак, рэспубліканская кавалерыя прымушала іх вярнуцца на зыходныя пазіцыі.

ПАЎДНОВЫ ФРОНТ

Фашысцкая артылерыя і авіяныя бабарыправалі рэспубліканскія пазіцыі ў сектары Пасаблана недалёка ад Буэнкі. Рэспубліканскія войскі два разы аблілі атакі мянежнікаў. Мянежнікі панеслі пажыкія страты. (БЕЛТА).

НАПАДЫ НА АНГЛІЙСКІЯ ПАРАХОДЫ

ЛОНДАН, 9 кастрычніка. (БЕЛТА). Па паведамленню барселонскага карэспандэнта кансерватыўнай газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост», англійскія параходы, як мяркуюць, «Серагантас», рапнёму 8 кастрычніка падвержэ нападу «невядомага»

самалёта ў 8 мільх ад Тарагоны (узбярэжжа Іспаніі). Учора вечарам апублікавана паведамленне, што англійскі параход «Бобі» захоплен узброеным судном мянежнікаў і адвезен у порт Фероль.

АДКАЗ ІТАЛІ НА АНГЛА-ФРАНЦУЗСКУЮ НОТУ

ЛОНДАН, 9 кастрычніка. (БЕЛТА). Як паведаміла агенства Ройтэр, Італія ў адказ на англа-французскую ноту адмаўляецца прыняць узел у канферэнцыі трох дзяржаў (Англія, Францыя і Італія) па абмеркаванні іспанскага пытання.

НОТА ІСПАНСКАГА ўРАДА

ЛОНДАН, 9 кастрычніка. (БЕЛТА). Іспанскае пасольства перадала англійскаму міністэрству замежных спраў ноту, у якой ўказваецца, што Італія падрыхтоўвае не маючы прапартыю сэрью прапанаванні, уключаючы ірыстасаванне газавых атак на іспанскія гарады і выкарстанне італьянскіх палётных лодкамі сіла іспанскага ўрадавага флота.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ ў КІТАІ

ЗАЯВА ЧАН КАЙ-ШЫ

НАНКІН, 9 кастрычніка. (БЕЛТА). Чан Кай-шы даў амерыканскаму карэспандэнта інтэрвю па паводу прамоў прэзідэнта ЗША Рузвельта. «Японія, — сказаў Чан Кай-шы — імянецца маналізаваць кітайскі рынак і абвясціць сабе самаўладным гаспадаром цэаважыскага басейна. Калі-б Кітаю не ўдалося спыніць японскую агрэсію, а іншыя дзяржавы, жацпёва запікаўленыя ў Далёкім Усходзе, падтрымаць і вядуць, то рэалізацыя японскіх фантасцічных планаў азначала-б

страту велізарнага кітайскага рынка для ўсёх краін і канец міру на Шхім акіяне. Кітайскі народ, заняты барацьбой за свая існаванне, будзе прадаўжаць жагнацца, пакуль усё японскія войскі не будуць выгнаны з кітайскай тэрыторыі». Заванчваючы інтэрвю, Чан Кай-шы сказаў: «Пасля прамоў Рузвельта мы, больш чым калі-небудзь, упэўнены, што прыдзе дзень, калі мы, веруючы ў справядлівасць і права, будзем поўнашчо ўзнагароджаны».

КАНЦЭНТРАЦЫЯ АНГЛІЙСКАГА ФЛОТА ў ПАЎДНЕВА-КІТАЙСКІХ ВОДАХ

НАНКІН, 10 кастрычніка. (БЕЛТА). 3 частка англійскай флатыліі, у тым ліку ваеннае судно «Міуэй», 10 паўночных лодак чацвертай флатыліі і адзін авіяносец. Камандуючы авіяносецкай англійскага флота адмірал Ліль, гэтым імямі прыбыўшы на флагманскае судне «Кент», таксама выехаў у Ганконг.

частка англійскай флатыліі, у тым ліку ваеннае судно «Міуэй», 10 паўночных лодак чацвертай флатыліі і адзін авіяносец. Камандуючы авіяносецкай англійскага флота адмірал Ліль, гэтым імямі прыбыўшы на флагманскае судне «Кент», таксама выехаў у Ганконг.

КАНТАНАЛЬНЫЯ ВЫБАРЫ ВА ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 10 кастрычніка. (БЕЛТА). Сёння па ўсёй Францыі, за выключэннем Сенекага дэпартаменту, пачаліся кантанальныя выбары. Належыць абраць 1509 генеральных саветнікаў і 1991 артыфрыяў.

агрута — на катоні). Значэнне кантанальных выбараў у тым, што яны дадуць выбарчым камітэтам правільны свая палітычны настрій паша паўтара года прабываюць на ўказе ўрада, які абавязваецца на кароны фронту.

У часе перагата тура выбараў — 10 кастрычніка — будуць лічыцца выбарчыя тэты кантыдаты, якія атрымаюць абсалютную большасць галасоў. Другі тур абвядзецца 17 кастрычніка, калі будзе праведзена перабалатывоўка астатніх кандыдатаў.

У часе перагата тура выбараў — 10 кастрычніка — будуць лічыцца выбарчыя тэты кантыдаты, якія атрымаюць абсалютную большасць галасоў. Другі тур абвядзецца 17 кастрычніка, калі будзе праведзена перабалатывоўка астатніх кандыдатаў.

Кантанальныя выбары з'яўляюцца ва Францыі буйнай палітычнай пазедай. У кожным кантоне выбарацца па аднаму

УКЛЮЧАЙТЕ КЛУБЫ, ДАМЫ СОЦКУЛЬТУРЫ, ХАТЫ-ЧЫТАЛЬНІ У АКТИВНУЮ ПАДРЯХТОУКУ ДА ВЫБАРАУ У ВЯРХОУНЫ СОВЕТ СССР

НЕДАПУШЧАЛЬНАЯ БЯСКЛОПАТНАСЦЬ

Ельск. (Спец. нар. «Звезда»). Месяц таму назад з пінтра сельсовета ў трэцюю брыгаду калгаса «Чырвоны Кастрычнік» прыехаў настаўнік арганізацыі гурток па вывучэнню «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР». У той жа вечар адбыліся заняткі новаарганізаванага гуртка. Сабралася толькі 12 калгасніцаў, хаця ў брыгадзе 36 двароў. Яны і прайшлі вузна, некаторыя калгаснікі пакінулі іх, не дачакаўшыся канца. Перад тым, як пакінуць брыгаду, кіруючы пазнасіў завербаваць больш слухачоў бо праз тры дні ён прыдзе прадаўжаць работу гуртка.

Аказваецца, мінаваў месяц, а кіраўнік не ўспомніў яшчэ раз збіраць у брыгаду, каб прадаўжаць заняткі гуртка. Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет сярэі калгаснікаў не прапачаўша. Некаторыя калгаснікі нават і не чулі, што пачаўся выбары ў Вярхоўны Совет СССР.

Тое, што мы расказваем аб трэцім брыгадзе калгаса «Чырвоны Кастрычнік», Бабчычанскага сельсовета, не з'яўляецца выключэннем у Ельскім раёне. Прапаганда выбарчага закона дастаўлена больш чым незавалююча. Старшыня райвыканкома т. Пышкава, культпрорап РК КП(б)Б т. Мяззевеў ахвотна прадаставілі ў нас разрапарэдаваныя матэрыялы аб сесіях гурткоў, арганізаваных у раёне, але адементны аналіз гэтых матэрыялаў не дае нічога ўпэўнялага.

На ўсям Ельскім раёне арганізавана 98 гурткоў па вывучэнню «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР». Ім ахопана 2.600 чалавек. Калі назват гэтыя лічбы прызнае дакладнымі — вывучае выбарчы закон толькі 18 проц. выбаршчыкаў. А яшчэ 82 проц. — больш 11 тысяч выбаршчыкаў — гурткі ці іншыя формы агітацыі і прапаганда не ахоплены. Нават у пінтра раёна — у Ельскім сельсавеце — у 7 гуртках вывучаюць выбарчы закон толькі 125 чалавек хопць тут іх 5.885 выбаршчыкаў. Між тым, прапаганда істотна іх тут не можа. У Ельскім сельсавеце адных настаўнікаў каля 70 чалавек.

Да гэтага аб прапаганда істотна. Не маюць раённых работнікаў, у тым ліку і культпрорапа райкома КП(б)Б тав. Мяззевеў, праблемаў істотна тым, што ў раёне няма патаўнай калгасі агітацыйнага і прапагандаістаў. Раённая кіраўніцтва чамусьці не заважае навукаў значных разрапарэдаў агітацыйнага і прапагандаістаў, выкарыстання інтэлектуальных, службовых настаўнікаў. Але што гаварыць аб беспрыёмным ахвоты, калі і пераважна большасць камуністаў, на волі РК КП(б)Б, не мабілізавана па прапаганда выбарчага закона. Партарганізацыя раёна пачынае 140 чалавек, а кіруючы гурткімі па вывучэнню Палажэння аб выбарах толькі 25 камуністаў. У раёне такое становішча чамусьці лічыць нормальным. Тав. Мяззевеў заўважыў:

— Астатнія камуністы не могуць кіраваць, яны не падрыхтаваны. Так гаворылі ў райкоме. Змест такога, каб камуністы камуністам выконвалі свой абавязак большасцю агітацыйнага і прапагандаістаў сталінскага выбарчага закона.

Вывучэнне іх у падрыхтоўцы па выбарчы закон да гэтага, што ні ў РК, ні ў сельсавеце не гэтага часу не ведаюць, колькі ў сельсавеце неарганізаванага населення. А гэты катэгорыя работнікаў улічыць, а імі пачаць работу абавязна важна, бо ўвесь час аб іх забавяляюць.

Калгасны раённая партарганізацыя яшчэ не мабілізавана па сур'ёзную большасцю падрыхтоўку да выбараў у Вярхоўны Совет СССР. У раёне створана 28 выбарчых участкаў. Пакуль на ўчастках ніякай работы няма. Там сацыялісты ў Скаржынскім, Стравіцкім, Махавіцкім, Сапоўкоўскім сельсаведах на зямку.

Непаўнацэнная бясклопатнасць райкома пераці зарэка і рэдакцыя сельскай газеты. Яны ні слова не абмяркоўвалі аб тым, як раён падрыхтаваў да выбараў у Вярхоўны Совет СССР.

І. ШЛЯФЕР.

ГОРАД РАЗБІТ НА ДЗЕСЯЦІДВОРКІ

ГОРКІ. У мэтах лепшай арганізацыі вывучэння выбарчага закона ўсімі сямі населенымі, увесь горад разбіт на 10 двароў. Тут у гуртках займаюцца 1200 чалавек хатніх гаспадынь, гэтых работніц, пенсіянераў і інш.

Актыўны ўдзел у прапагандае выбарчага закона прымаюць навуковыя работнікі і студэнты сельскагаспадарчага інстытута. Калектыв інстытута вылучыў 85 агітацыйна і прапагандаістаў для работы ў горадзе.

Прапоўныя прадаўжаюць выключна занадта пачаць навукаўныя выбары. Так, жыхары Сабалевай вуліцы, дзе гурткі яшчэ не арганізаваны, азнаўляюць у райком партыі з патрабаваннем: «Дайце нам прапагандаістаў». На занятках гурткоў выбаршчыкі ўзнаўляюць рад пытанняў прапачытай работы гаспадарскага савета і іншых арганізацый. У гуртку, якім кіруе навуковы работнік тав. Суіма, было ўзнята пытанне аб тым, што член бандаўнай арміі тав. Буковіч на працягу некалькіх год не атрымаў волюска. Гуртковыя члены: «Нічо не мае права прадаставіць Сталінскаму Канстытуцыю, у якой адзіная права прапоўныя на азначыцца». На другі дзень пасля гэтых заняткаў кіраўнік гуртка забавяў задавальнення скаргі члена арміі.

Райком КП(б)Б сістэматычна праводзіць вывады прапагандаістаў для абмену вопытам.

Рабочыя менскага завода «Беларусь» за вывучэннем «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР».

Фото Б. Дрыгуля.

60 АГІТАТАРАЎ — У КАЛГАСЫ

Вялікая падрыхтоўка да выбараў у Вярхоўны Совет СССР разгарнулася па Вялікім раёну. Раён разбіт на 55 выбарчых участкаў, затверджаных ужо прэзідыумам РВК. Ва ўсіх участках — ад 500 да 1500 чалавек населення. Буйнейшыя раёны, як Вялікі Трылесен, Забалашне, Макровічы, Адашкічы, Хвойна складаюць асобныя выбарчых участкі.

Зараз сельсаветы прыступілі да складання спісаў выбаршчыкаў. Насельніцтва раёна актывна вывучае Палажэнне аб выбарах у Сталінскаму Канстытуцыю. На калямагу сельскаму актыву РК КП(б)Б вылучыў больш 30 камуністаў — раённых работнікаў, 30 камсамольцаў вылучыў райком ЛКСМБ для прапаганда выбарчага закона ў калгасах. Кожны прапагандаіст прымаваны да пэўнага участка. З прапагандаістаў чатыры разы ў месіх праводзіцца семінар, якім кіруе сакратар РК КП(б)Б.

Гурткімі па вывучэнню Палажэння таксама ахоплены хатні гаспадыні мястэчка. Для іх спецыяльна створаны 4 гурткі.

ІВ. ГАЛУШКІН.

КАНСУЛЬТАЦЫЯ НА КІРМАШЫ

ПУХАВІЧЫ. Па раён праведзены 271 сесія калгаснікаў, пэным сельсавеце і раённая настаўніцкая канферэнцыя, дзе былі заслуханы даклады аб падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет СССР.

На двух раённых кірмах былі арганізаваны кансультацыі па пытаннях выбараў. На ўсе пытанні выбаршчыкаў даваліся адказы.

НАСТАЎНІКІ—КІРАЎНІКІ ГУРТКОЎ

РЭЧЫЦА. У вёсцы Залатусе арганізавана 16 гурткоў па вывучэнню выбарчага закона. Кіраўнікамі гурткоў з'яўляюцца настаўнікі-камсамольцы. Кожны з іх абслугоўвае 10—15 двароў.

АПАРАТ НАРКАМЗЕМА АДГАРАДЗІУСЯ АД МАС

У пакоях Народнага камісарыята зямляробства БССР заўсёды людзі. Сюды прыязджаюць дзесяткі калгаснікаў і спецыялістаў сельскай гаспадаркі з многіх раёнаў рэспублікі. Яны ставяць перад сельскагаспадарчымі аддзяленнямі сельскагаспадарчых упраўленняў, патрабуючы дапамогі і хуткага вырашэння спраў.

Ворагі народа імкнуліся адарваць апарат Наркамзема ад шырокіх калгасных мас, парадзіваць работу аналітычных кіраўніцтваў і аддзяленняў, прыгмушчыць імпульсы сумленна і аднаго работнікаў, пасаджаючы бюракратызм, пахаліства і крутавую паручку.

Зараз, калі партыя і ўрад звараваюць максімум увагі на ліквідацыю вынікаў школьнага па ўсёй сельскай сістэме, ад апарата Наркамзема патрабавалася выключна аператыўнасць і прапагандаістнасць. Аднак, нехта сказаць, каб работнікі Наркамзема зямляробства па-сапраўднаму пераключыліся на ліквідацыю вынікаў школьнага, усяляць па-большэвцку за работу.

У апарате слабая прапоўная дысплоя, што робіць амаўны ўплыў на выкананне баявых задач, ускладненых на Наркамзём.

Мы пазнаеміліся, як праходзіць работы зьезд у асобных аддзялах і ўпраўленнях, чым заняты іх работнікі, як абслугоўваюцца наведвальнікі і т. д.

У ДАМАХ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Рыхтуюцца да выбараў у Вярхоўны Совет. Дамы Чырвонай Арміі БВА становяцца сапраўднымі пінтрамі агітацыйна-масавай, раскрутацыйнай і культурнай работы сярод байпоў і камандзіраў.

Мабілізуюцца ўсе сродкі палітычнай агітацыі, каб дапамагчы агітацыйнаму актыву, раскрутацыйнай і культурнай работы сярод байпоў і камандзіраў. Мабілізуюцца ўсе сродкі палітычнай агітацыі, каб дапамагчы агітацыйнаму актыву, раскрутацыйнай і культурнай работы сярод байпоў і камандзіраў.

Шкавую форму масавай работы ўжываюць Дома Чырвонай Арміі. Яго работнікі пайшлі ў часты, яны сабралі некалькі сапоны чырвонаармейскіх пінтраў. Аказваецца на гэтыя пінтра чырвонаармейскі і камандзіры атрымаюць на арганізацыю Дома Чырвонай Арміі вечары пінтраў і адказаў ад кіруючых настаўніцтваў і кіраўнікоў гарнома КП(б)Б і горсезета.

У азіні вечар немагчыма аказаць на ўсе пытанні. Вось чаму арганізуюцца яшчэ два вечары пінтраў і адказаў пераарма ў клубох часцей. Нельга знайсці аду, у якой-бы змяшчалі ўсе, зааўшыя пытанні. Таму заармаюцца на вечар па некалькі байпоў і камандзіраў з падрыхтавання. Яны пачаюць адказы і прыдуць у падрыхтаванні, раскрутацый іх таварыштам.

Гомельскі ДЧА арганізуе таксама пераарма выстаўкі наглядных ілюстрацыйных матэрыялаў. Штодзёна ў ДЧА праводзіць кансультацыйны пункт. Дзяжурыць у ім агітатары даюць адказы вусна і пісьмова і па тэлефону. У кансультацыйным пункце можна таксама атрымаць паручку, як найбольш правесці гутарку аб Канстытуцыі і выбарчым законе сярод байпоў, камандзіраў, жонак камандзіраў.

Пры Барбурскім ДЧА пачалі ўжо работу курсы-семінары з жонак камандзіраў і начальніцкага састава. Гэтыя курсы падрыхтоўку ўсяго наркамата, зэ да гэтага часу пачаў неарганізаванасць у рабоце, мітусня, слабая прапоўная дысплоя.

Абслугоўванне наведвальнікаў не арганізавана. Калгаснікі і спецыялісты, прыязджаюць у раён у Наркамзём, можа пачаць хадзіць па карыдору, пакуль не адбывае таго, што яму патрэбна. У наведвальніцкага наркамата, начальніцкага ўпраўлення і аддзялаў не ўстаноўлены гадзіны прыёму. Ніякай кабінеты закрыты і пэнымі дзямі нічо з кіраўнікоў не праходзіць.

Пасты 15 гадзін 30 мін у Наркамзём нічо не можа зайсці, бо ў Дом Ураза без прысудку не пускуюць. Ды нікога ў гэты час у аддзялах не бывае. Вячэрняя прыёмка няма. Калі, скажам, да гэтага часу прыехаў калгаснік з раёна, ён пачынае чакаць прыёму толькі на другі дзень.

Апрача наведвальніцкага ў Наркамзём кожны дзень прымаюць дзесяткі пісем, заяў і скарг ад калгасцаў, калгаснікаў, ала-наасобнікаў, спецыялістаў сельскай гаспадаркі. Такія заяў у бульбяна-гароднінны ўпраўленні з пачатку бягучага года атрымана 1.429. Усе заявы пасланы ў раён, а адказ атрымаць толькі на палове. Тако-е становішча і ў іншых аддзялах. За хуткую дзейнасць і разгаванне на скаргі ў наркамата і аддзялах не змагаюцца.

Напростае пытанне: чым займаецца прафесійная арганізацыя, якая янае вялікі калектыв, каля 330 чалавек? Што зрабіў мясцом і партком па падрыхтоўцы дысплояны, па мабілізацыі членаў профсаюза на барацьбу па ліквідацыю вынікаў школьнага і ўмацавання свайго апарата?

Старшыня мясцовага Будакоўскага разведчы ўраўненні не выключэнне. Такая сістэма паступала, — зааўляе Будакоўскага.

ВЫСТАЎКІ ЛІТАРАТУРЫ ДА ВЫБАРАЎ

ВІБЕСК. Клубы і бібліятэкі горада рыхтуюцца да выбараў у Вярхоўны Совет СССР.

У вестнібллі Дома Чырвонай Арміі выстаўляюцца вялікі красачныя пінтра з ілюстрацыйнамі да асобных артыкулаў Сталінскай Канстытуцыі. Гэты пінтра ўстаўляюцца на фоне злічлага золата бар'ельфа таварыша Сталіна, вялікага герба СССР і 11 шойкавых сігналаў з гербамі ўсіх саюзных рэспублік. Тут-жа вывешваюцца лозунгі «Сталінская Канстытуцыя—Канстытуцыя перамогі сацыялізма і сапраўднага дэмакратызма». Пачаў з гэтым выстаўляюцца пінтра тэкст Сталінскай Канстытуцыі і «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР».

Дом кнігі арганізуе ў бібліятэцы і ў інтэрнае пагелных заводаў выстаўкі літаратуры да выбараў у Вярхоўны Совет. Пры Доме рагулярна прапуе гурток бібліятэчных работнікаў горада па вывучэнню «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР». Работнікамі Дома па фабрыцы гнутай мэблі і па дражжывым заводзе будуюць правядзены гутаркі па нааме Пекрасава «Яму на Русі жыць хораша».

Картатэка, спіс рэкамэндуемай літаратуры і газетных матэрыялаў да выбараў у Вярхоўны Совет арганізуе бібліятэка клуба фабрыкі імя Клары Цэткін. На кватэра станаўлена фабрыкі работнікі бібліятэкі правядуць дзве гутаркі аб выбарах у Вярхоўны Совет з малымі і старымі работнікамі.

25 ШКОЛ ДА НЕПІСЬМЕННЫХ І МАЛАПІСЬМЕННЫХ

СЛУСК. У мэтах ліквідацыі непісьменнасці і малопісьменнасці сярод выбаршчыкаў, Ступіч горсезет арганізавану па прапачынах і прамысловых арцелях 25 школ, дзе навукацца 120 чалавек непісьменных і 793 малопісьменных.

П. ВАЛД.

ЦАРКОЎНІКІ ПРАСЛЕДУЮЦЬ БЯЗБОЖНІКАЎ

У сувязі з падрыхтоўкай да выбараў у Вярхоўны Совет СССР заварушыліся контррэвалюцыйныя элементы — паны і царкоўнікі.

У Тульскім сельсавеце, Хойніцкага раёна, праводзяць антысавецкую работу пад Вярхлеўскі і яго агіта. Яны раскрутаюць розныя контррэвалюцыйныя публіцы і забавоны. Царкоўнікі дайшлі да такой нагласці, што займаюцца пачаваннем калгасніка тав. Пятроўскага Рыгора да тое, што ён не хрысціў свайго сына.

Поп і дзяк пры дапамозе былой кулацкай Мар'янскай Флары, усяляк паклікаюць і кампраметуюць бацьку і сына, нашкоўваюць маласямейных адсталых жыхароў вёскі супроць чэсных саветскіх грамадзян. Гэтае іхаванне суправаджаецца прапачынамі аб немінучай смерці «нехрысціянскіх» і т. п.

«Зв'язда» ўжо сігналізавала аб контррэвалюцыйнай рабоце царкоўнікаў у вёсцы Тульскім. Але да гэтага часу сельсаветам і хойніцкімі раённымі арганізацыямі рапучых мор да вывешчанага класова-пароўжэй дзейнасці пана Вярхлеўскага і яго страі не прынята, і яны беспакарана прапачынаюць арудаваць.

Сталінская Канстытуцыя забяспечвае за кожным грамадзянінам нашай краіны свабоду адраўлення рэлігійных культаў. Але нікому не дазволена зэкзэкаваць на саветскіх грамадзяніна, гвалтоўна прымушаць іх адраўляць рэлігійныя абрады. Тым больш ні нікому і ніколі не дазволіць падмаюць рэлігійныя абрады, антысавецкую работу, паручаць саветскія законы і пасагань на вялікія правы грамадзяні СССР.

Траба сказаць, што антырэлігійная работа і прапаганда ў Хойніцкім раёне ачкінута. Так, напрыклад, у калгасе «Комітэтар», Бабчычанскага сельскага савета, не толькі не праводзіцца антырэлігійная прапаганда, але няма нават зэ аталіччя малаткаў, быў клуб, але яго занялі над калгасноў камуніярыя.

Вывучэнне «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» у раёне слаба разгорнута. У калгасе Невітоўскага сельсавеце гурткімі па вывучэнню выбарчага закона не арганізаваны. Сярод алаасобнікаў абсалютна нічога не зроблена па раскрутацыйна выбарчага закона. Старшыня Забалашкага сельсавеце тав. Карас толькі на паперы «стварыў» многа гурткоў, на справе-ж гурткі не існуюць.

Старшыні і партыі Бабчычанскага, Рудкоўскага і Паселіцкага сельскіх саветаў несурабна аднесліся да вывучэння і падрыхтоўкі кадры на курсы агітацыйна выбарчага закона. Яны прыслалі на курсы некалькі непісьменных людзей.

Не хіта, што паны і царкоўнікі беспачынае прапачынаць сваю гнусную работу. Раённая арганізацыя, відаць, забавіць словы намага любімага правядзень таварыша Сталіна аб тым, што «...калі народ сямта і выбара варажых людзей, то гэта будзе азначана, што наша агітацыйная работа пастаўлена з рук вон дрына, і мы ўпаўне заслужым такую ганьбу, калі-ж няма агітацыйная работа вёсцы і па-большэвцку, то наоцт не прапусціць варажых людзей у свае вярхоўныя органы».

М. КУРАПЕЙ.

СКЛАДАЮЦЬ СПІСЫ ВЫБАРШЧЫКАЎ

ЧЭРВЕНЬ. У раёне разгорнута вялікая падрыхтоўка да выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Арганізаваны 34 выбарчых участкаў. На кожны ўчастак злучана па два агітатары для шырокага раскрутацыйнага Сталінскай Канстытуцыі і новага выбарчага закона.

Гэтымі дзямі райком КП(б)Б праводзіць інструкцыйную нараду 64 агітацый, які потым выехаў у калгасы і саўгасы раёна.

У сельскіх саветах зараз складаюцца выбарчыя спісы грамадзян. Падрыхтоўваюцца памяшканні для выбарчых участкаў.

А. АСТАПЕНКА.

ПЕРАД НАМІ ШЫРОКА АДКРЫТЫ ЁСЕ ДАРОГ

МОЗЬР. Дзямі ў Мозьры быў праведзен сесія малым выбаршчыкаў. Зату падрыхтаваў арганізацыя апаўдана жыхароўскага моладз, якая ўпершыню будзе выбары прадаўжэння ў вярхоўнага органы саветскай краіны. З дакладам аб новым выбарчым законе і задачах малых выбаршчыкаў выступіў старшыня акрыкаўскага тав. Раманенка.

Актыўна выступілі на сходах малым саветскіх грамадзян. Аб свайой раласці і гонары за вялікія правы саветскай моладзі, аб свайой поўнай градоўнасці абавязалі тэтыя правы гаварыць прамоўцы.

Малалаз станаўлена тав. Баранчычэва расказала аб тым, што яна добра вывучыла выбарчы закон і дамагае моладзі ў гэтай справе. Тав. Баранчычэва абавязалася да выбараў лабіна новых вытворчых попеухаў у свайой рабоце.

— Нашай моладзі шырока адкрыты ўсе дарогі, — гаворыць студэнт тав. Мелушэчка. — Чым быў-бы яны ўдзяць памешчыкаў і капіталістаў? Такім-жа панскім страганом, які быў мой бацька. Сёння я студэнт, рыхтуюся і стану добрым саветскім настаўнікам.

Рад выступіўшых таварышоў рэзка крытыкаваў райком камсамола за слабую работу па падрыхтоўцы моладзі да выбараў у Вярхоўны Совет СССР.

Брыгада «Зв'язды»: С. В. НОВІКАЎ, Е. Е. ГАНЧАРОВА, А. ЛОСЬ.

ДА 20-ГОДДЗЯ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

ЗОДЧАСТВА СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ГОРАД НА ДНЯПРЫ

Да 1917 года ў горадзе Магілёве не было ні аднаго больш-менш буйнага прамысловага прадпрыемства, ні адной вышэйшай навучальнай установы. Упарадкаванасцю горад таксама не мог пахваліцца. На пачатку вуліцы пагружаліся ў цемуру, сям-там адганяемую слабым вулічным ліхтаром. Водаснабжэнне было толькі ў невялікіх кварталах цэнтральнай часткі. Гэта быў звычайны правінцыйны губерскі горад старога Касця.

Прайшоўшае 20-годдзе рэзка змяніла твар горада. За годы сацыялістычнага будаўніцтва мяшчэцкай, ганлярскіх, чыноўніцкіх Магілёў знік. Ён ператварыўся ў буйны прамысловы, культурны цэнтр. На пустырах вакол горада замест дробных саматужных заводзікаў вырастаў буйныя прадпрыемствы, аснашчаныя перадавой тэхнікай. Занава створаны вышэйшыя навучальныя ўстановы і тэхнікумы, выпускаючыя педагогаў, мейсцяў і іншых спецыялістаў для Савецкай Беларусі. За апошнія два дзесяцігодзі на матэрыяльных укладаных у будаўніцтва горад працаў і рэканструкцыі Магілёва на бліжэйшыя 10—15 год. Далейшы рост прамысловасці, рост транспарту і сеткі вышэйшых навучальных устаноў дае паставу намішліва значны рост горада. Праектам намішліва аснасена і забудова новых жылых і прамысловых раёнаў, стварэнне раду плошчаў, набарных, паркаў культуры і адпачынку.

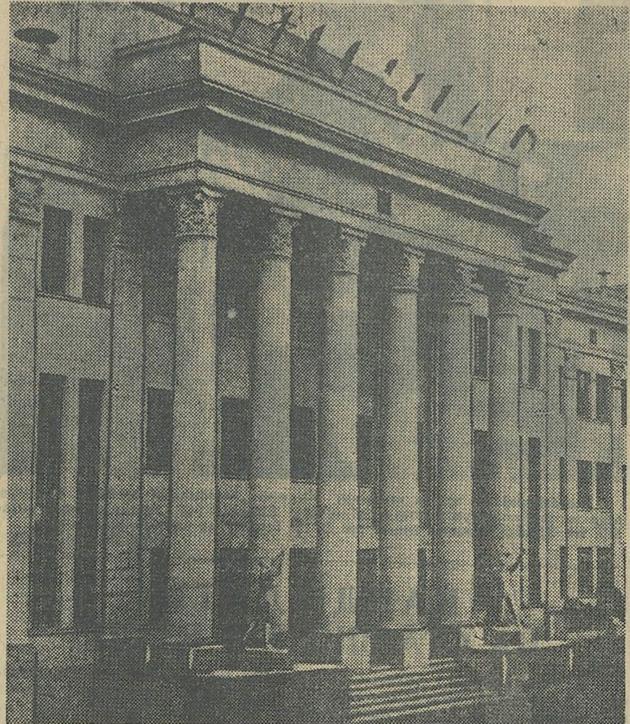
Архітэктар Н. ТРАХТЭНБЕРГ.

сменой упрыгожаны таксама іншыя азеі і дзіцячыя пляцоўкі саду.

У сучасны момант пачата будаўніцтва парка культуры і адпачынку ў жывапісным Пятроўскім лесамасце. Гэта месца ўжо даўно аблюбована працоўнымі горада. Праўда, тут нехапала воднага басейна. Гэты недахоп ужо ліквідаван. Мінутнай вясной тут, на раёне Дубровешчы, пабудавана пляжа. Гэтым летам працоўныя Магілёва ўжо змогуць купацца ў новым пруду.

Створаны скверы і ў прамысловых раёнах — на фабрыцы «Могвалакно», на Лупалаве, у пэнтры горада. Прайдземся па Пешамайскіх і Ленінскай вуліцах. Тут высатыя новыя жылля дамы і грамадскія будынкі — кінатэатр, інтэрнат Педінстытута, новы вучэбны корпус Мелтэхнікума, які ўносіць новае гучыне ў архітэктурны ансамбль вуліцы. На краінах красуюцца трохпавярковыя будынкі новых сталінскіх школ.

Архітэктар Н. ТРАХТЭНБЕРГ.

Палац піонэраў і аццябрят у Менску. НА ЗДЫМКУ: галоўны уваход у палац.

КАНСТРУКЦЫІ ТЭАТРА

Канцэртным будаўніцтвам Вялікай Беларускай Дзяржаўнай тэатр оперы і балета ўаўляе сабою цікавую архітэктурную будову, патрабаваўшую ад калектыва будаўніцкай арыгінальнага падыходу да вырашэння канструктыўных элементаў будынка.

Глыбінная зала, якая мае ў плане форму паўкруга з невялікай прамавугольнай часткай, з размерамі 39х35 метраў, перакрыта металічнай канструкцыяй. Апошняя ўаўляе сабою дзве асноўныя нясуцьныя формы мастовага тыпу з паралельнымі паясамі і 7 арычнымі фермамі. Канструкцыя гэта ўяўляе сабою ў мінулыя гады на Новазаркаўскім заводзе. У параўнанні з іншымі звычайнымі фермамі, гэта канструкцыя дае 20—25 процантаў эканоміі металу. Фермы ўжо вырабаваны пробнай нагрузкай, пераважаючай разліковую, прыкладна, у дзве разы.

Да гэтай металічнай канструкцыі паверхня жалеза-бетонная столь глядзельнай часткай, з размерамі 15х20 метраў. Узамён звычайнага вырашэння ў выглядзе рамнай канструкцыі, патрабуючай вялікай колькасці жалезабетону і ўскладняючай працэс будаўніцтва работ, прыстасавана вісячая балачная канструкцыя, ураўнаважаная пагэльнай сцяной, выкананая функцыяй проціважы. Канструкцыя гэта выкідала ў асяродку будаўніцкай вальміі сярэці. Прышлося зварнуцца да кансультацый да выдатных ўскаўскіх прафесараў. Канструкцыя ўскаўскіх і ўжо ажыццэўлена.

Парэалыныя праймы асноўнай сцяны і арчэрспаны, працягамі ў 18 метраў, перакрыты магутнімі жалеза-бетоннымі аркамі з металічнымі зацэпкам. Аркі гэтыя нясуць каласальную нагрузку ад паясных сцен спецічнай каробкі і раду перакры-

пай. Распор гэтых арач дасягае 400 тон. Перакрыці над дэкаратыўнай майстэрняй, замест звычайных металічных балак, вырашаны металічнымі аркамі з зацэпкам, падобнымі аркам па глядзельнай аздай, але больш аблегчанымі. Гэта дадо магчымасць павялічыць аб'ём памішкання за рахунак зусім свабоднага аб'ёму пад фермамі.

Трэба адзначыць і арыгінальнае вырашэнне будовы і супроўпажарных кімавых клананай над спецічнай каробкай будынка. Будова гэтых клананай дыктавалася найвышэйшымі парэалынамі супроўпажарнай аховы і разлічана на раскыршэнне 120 квадратных метраў даху ў выпадку пажару на сцэне.

Прыемна адзначыць, што ўсе гэтыя канструкцыі распрацаваны маладымі беларускімі інжынерамі, выхаванымі менскага Падтэхнічнага інстытута, пад кіраўніцтвам аўтара гэтых радыоў. Можна з уаўраўненасцю сказаць, што знойдзеныя намі канструкцыі сваёй арыгінальнасцю і эканамічнасцю не ўступяць канструкцыям новых тэатраў у Расстане, Новасібірску, Смаленску і ў іншых гарадах.

На рыштунках Вялікага тэатра — гэтай складанай будовы — значна павялічыла сваю тэхнічную культуру не толькі інжынерныя работнікі, але і ўвесь калектыв будаўніцкай.

І. Г. ПРЫТ'КІН.
Галоўны інжынер будаўніцтва Вялікага тэатра оперы і балета.

ПА ВУЛІЦАХ ГОМЕЛЯ

І ў стары час Гомель быў даволі буйным прамысловым горадам. Пры савецкай жа ўладзе яго прамысловасць узраста ў некалькі разоў. Пабудаваны новыя буйныя прадпрыемствы. На былым некалькіх пустыры ў першай півночы пабудаваны гігант сельгасмашынабудавніцтва — Гомсельмаш і на суседзтве з ім — рабочы пасёлак. Гэты гігант, з прасторнымі збудаванымі з цэглы, жалеза і шкла, цэхамі, а таксама і рабочы пасёлак, ажывілі вобліг гэтай буйнай украіны горада. У буйныя прадпрыемствы ператварыліся чыгуначныя майстэрні, станкабудавнічы завод, швейная фабрыка і многія іншыя.

У горадзе пабудавана шмат новых жылых дамоў і культурна-бытавых пабудов, паднятыя прамаў паверхні над асфальтамі ў кінатэатры, асфальтаваныя вуліцы. Да найбольш удалых раёнаў пабудовы можна аднесці буйнае клубнае чыгуначнае. Хаця гэты будынак пабудаваны ў апошнім у духу канструктыўна, ён атрымаўся паранальна ўдальна вырашэннем аб'ёму, асабліва яго галаўной часткі, афармляючай вуліц.

Будынак гэты таксама з надранай планіроўкай і ўнутранай адзелкай. Клуб чыгуначнікаў надраіна афармляе залітую асфальтам прывазальную плошчу.

Судачы па пабудовах, перыяд канструктыўнага ў архітэктурна-будаўніцкай практыцы Гомеля аказаўся больш запяжым, чым, напрыклад, у Менску. Дамы будаваліся або па тыповых праектах, або па праектах гомельскіх мастава-фікаваных архітэктараў. Да няўдалых узораў такой твор-

часці трэба аднесці жывапісны дом на Комсамольскай вуліцы, пабудаваны па праекту мясцовага архітэктара Ханіна, а таксама пабудаваны па праекту Жырэлава Дом чыгуначнікаў, які ўаўляе сабою голую шпору каробку з хацяцянчай унутранай планіроўкай.

Найбольш значныя па архітэктурнаму афармленню Дом спецыялістаў і падстанцыя, у якіх мы ўжо бачым спробу стварэння больш роўных нашай эпохе архітэктурных форм. Нядрэнна вырашаны і будынак туберкулёзнай больніцы. Яна размяшчана ў жывапіснай мяшчэцы, з усіх бакоў акружаная лесам, пакрысаваным ае прысцяжэнне.

Цікава перапічыць усе новыя пабудовы, якімі ўпрыгожыўся горад за годы савецкай улады. Пабудавана шмат новых сталінскіх школ, разлічаныя дамы, дзіцячыя азеі, рабочыя клубы, разбіты скверы. У будаўніцтва ўкладзены дзесяткі мільёнаў рублёў.

Архітэктар А. ЧАЧОТНА.

НОВАЯ ВЕСКА

Растучая якасная зможнасць арка свазалася і на абліччы калгаснай вёскі. У вёсцы з'явіліся буйныя, вырашаныя архітэктурныя дамы сацыялістычнай культуры з глядзельнай залай на 100 месцаў, з асобнымі памяшканнямі для бібліятэкі, для гурткавай работы. У вёсках буйным пасажыкам можна знайсці чыпер прасторную амуляторыю ці медунт. Расце сетка дзіцячых асяліў і дзіцячых садоў, расце колькасць хат-лабараторый, сельмашэў.

Задзяжым, напрыклад, у калгасе «Чырвоны партызан», Менскага раёна. Тут вырас новы калгасны гаспадарчы цэнтр. Завядаюць аснова новай калгаснай вёскі, куды ў хуткім часе прыдуць на жыхарства раскіданыя па хуторах калгасныя семі.

У пэнтры новай вёскі красуюцца новы клуб. Звонка гучыць дзіцячы галасі на суседняга вялікага будынка-вясковай школы. Гарадзіца калгасны і шматлікімі гаспадарчымі будынкамі, якія ствараюць самастойны гаспадарчы сектар вёскі. Тут размяшчаны велізарныя пабудовы малочнай таварнай фермы, новая каляпня, свінярнік, высокая сіласная вежа, вялікія павелі для сельгаснаентаў. У старонцы — калгасная кузня.

Незвычайнальна стала і калгаснае жыллё. Калгаснікі скарыстоўваюць перасяленне з хутораў у вёску для таго каб занава перабудаваць сваё жыллё, павялічыць яго жылёвую плошчу, запяж распланаванай квартэры. Культурнымі і ігульнымі выгляджаюць, напрыклад, новыя жылля калгаснікаў Мурашкі Ёвара, Кросіна Антона, Арчмэва Івана і іншых.

Калі старая хата Івана Арчмэва была аднапакатнай, то яго новая хата ўжо трохпакатная. З невялікай паранай адны дзверы выдчуць на кухню, другія — на чыстую палову. Апошняя складаецца з двух пакояў: вялікага, які гаспадары завуць залай, і меншага — агульнай спальні. З залы можна прайсці на кухню і ў спальню. Дзверы тут двухствор-

чатны, філенчатныя, афарбаваныя прынабліжымі балітамі. Спены аксены шпалерамі, столь і падлога афарбаваны.

Да канструктыўных аяч квартэра калгасніка Арчмэва будзе поўнаасцю абсталявана. У сярэдзіннай залы будзе столькі стоўкі, як сцяны — мяккая кывата, вясковыя крэслы. Крэслы ўжо закуплены. Куплены таксама і фікусы, класічныя раскіданыя на вонкаў.

Многа ўвагі ўзвясляюць калгаснікі і знавальорам выглядку свайго дома. Для зручнасці зносіць з пабудовамі на двары новыя дамы пастаўлены ўваходам у двор. На вуліцы ў доме Арчмэва выхотыць два аячкі. На вонках — рабёта. Асабліва багату разбыва можна бачыць на фронце дома калгасніка Кросіна Антона Франтон упрыгожаны разным слукавым аяном. Разбыва зроблена ад-арчмі оямі калгаснікам Кросінам. Усё тэа таварыш аб тых вялікіх вонках, з якімі калгаснікі стараюцца павялічыць архітэктурны свайго жылля багатым, радасным стыль, вясковым духу калгаснага даду.

Гаворачы аб жыллі калгасніка, нельга абесці маўчаннем гаспадарчыя пабудовы і абсталяванне калгаснага двара. Клопаты аб чыстаце перад жылым домам прывазляюць да неабходнасці размяшчэння гаспадарчых пабудов задуу дома. Калгаснік Антон Кросік, напрыклад, мяркуе павялічыць яго дама наміж вуліцы і хлевам заняць пад фруткавы саі. Па такому-ж тыпу будучы ўпарадкаваны і астатнія сядзібны калгасніцкі. На сядзібках, задуу гаспадарчых пабудов, размяшчаныя прабіральнікі.

Пры ўсёх станоўчых якасцях, у гэтай новай калгаснай вёсцы ямада і недахопаў у планіроўцы як сядзібнага ўчастка, так і калгаснай квартэры. Недахопаў гэтых, вядома, было-б на многа менш, калі-б калгаснікам была аказана адпаведная дапамога з боку райза і сязова беларускіх архітэктараў. На-жаль, такая дапамога калгаснікам яшчэ не аказавалася.

Інж. Е. МАРШАК.

ГАРАДОК НА ГРАНІЦЫ

Да рэвалюцыі Тураў быў глухім куточкам Палесся. Не было ў Тураве ні адной колька-небудзь прыкметнай пабудовы. Дзяўчыныя домы пад пясковымі дахамі былі некалькімі непрыкметнымі куточкамі вёскі. Сумна было ў гэтым гарадку. Невялікае ажывленне ў яго жыллі ўносіла толькі карыя Прыпіль, па якой тураўскія купцы омаўлялі свае тавары. Аднае, чым маглі махваліцца раей тураўскі, гэта урадаўныя гісторыя гарадка, які быў асялістым цэнтрам рускага Тураўскага княства.

Шматкі малюнак цнтр. Тураў вырас.

Новая больніца ў Гомелі.

Тураў папрыгажэў. Прайдземся, напрыклад, па яго галаўной, зарбукванай вуліцы. Ад пабудов мясцовай МТС выйдзем да новай гасцінцы. Тут перад нашым ачэркваннем прыгожы від на пантэраўны гарадскі сквер з помнікам В. І. Леніну. Далей — мы выйдзем на пантэраўны базар, у пэнтры якога красуюцца новы будынак вялікага раёнага ўніверсітэта. Калі асабліва пайсці ўлева, выйдзем да новай больніцы, да новых пабудов маславой аздай, ачыг далей — да прыгожай камяніцы — першай у Тураве сярэдняй школы.

Стары Тураў не ведаў электрычнасці. Цяпер-жа па вечарах у гарадку запяжляюцца электрычныя агні, якія пераклічваюцца з электрычнымі агнімі суседняга паранальнага калгасна.

Свой вольны ад працы час тураўскі правозіць у доме сацыялістычнай культуры, дзе паказваюць па гукавым кінокартэжы або правозіць па раённым алімпійскім мастацкай самазейна-наспі. Маленкі пагранічны гарадок жыць вёлікім савецкім жыллем.

Н. АЛЕКСАНДРАУ.

СТАРЫ І НОВЫ МЕНСК

Менск — старадаўні рускі горад. Першыя летапісныя весткі аб ім адносяцца да XI стагоддзя, калі Менскам валадуў палачкі князь Уеслаў Брачыславіч. Тут, па Менскам, у 1067 годзе, на рапе Вялікая абодва вядомы бой паміж дружынамі палачка князя Уеслава і сімоў Яраслава Кіеўскага. Вой гэты асісяў у «Слове аб паку Ігараве»:

«Крывую затопленныя бераг Немігі Не жывой асяял быў. А тэламі рускіх сыноў». Гісторыя Менска — гэта гісторыя многавяковай міжусобнай барацьбы паміж рускімі князямі, галаўным чынам, паміж Наўгародскім і Кіеўскім, з аднаго боку, і Палацкім княствам — з другога. Гэта міжусобная барацьба прывады да аслаблення заходніх рускіх князстваў і да падпарадкавання некаторых з іх у XIV стагоддзі Літве, а патым Польшчы.

Падпарадкаванне гэтае хоп і было прыняжым, але не магло аставіцца доўгачасным. Насяляўшыся Палацкае, Тураўскае і іншыя княствы беларусы, як адна з галін рускіх князстваў, пачыналі, пачыналі да ўсходніх славіян, аб'яднаваць пазней Маскоўскім княствам. Вядома, з якой летарскі народ супроць польскага ўшкы. У 1654 годзе маскоўскія войскі, ваяваўшы супроць Польшчы за Украіну, займалі Менск. Пазней Менск і ўся Беларусь былі залучаны да Расіі.

Гэта вясчывая палезмі гісторыя Менска аблілася і на яго архітэктурны асабліва на архітэктурны перыяд і калектыв, які быў ў рэвалюцыйны час асноўным архітэктурным пабудовамі гэтага горада.

значны ўплыў Візантыі. Гандлёвыя шляхі апошняй на захад праходзілі па Дняпру, Прыпіль і іх прытоках таксама і праз Беларусь, у прыватнасці, праз Менск.

У XVI і XVII стагоддзях паялы Гомчонена будуюць у Менску касцёлы, адначасна перадаўшы амаць усе хрысціянскія храмы таг часу ў імя Іаанна. У гэтыж час у Менску з'яўляюцца і правінцыялы сілы праз Літву іезуіты. За алы толькі паўстагоддзе іезуітамі ствараюцца ў Менску 11 манастыроў са школамі і іезуіцкімі калегіямі.

Касцёлам назаецца пераважаюча гэтыя стыль, у больш пазніе часы і Барока. Найбольш выражаным у гэтымчым стылі касцёлы у раёне Заходняга моста. У адрозненне ад касцёлаў, іезуіцкія манастыры па архітэктурны сваёй невяржаны, калі не лічыць уласціваю ім як знавальорную, так і ўнутраную хмурнасць.

Што датычыць архітэктурны грамадзянскіх пабудов дарэвалюцыйнага губернскага Менска, то яна была менш значнай. Тут бы многа знойдзена элементаў готыкі, рэнесанса, мадэрна, але рэзка сустрачаюцца характэрныя стыльны будынак. Пераважаюць неканструктыўныя, а галаўным чынам дэкаратыўныя «азабляючыя» элементы, уласцівыя пабудовам старога купецкага горада. Да найбольш характэрных, бадай, можна аднесці толькі будынак гасцінцы «Еўропа», пабудаваны ў стылі Мотары, і азыя і азыя а буйных архітэктурскіх будынкаў, які заняты зараз Дзяржаўным музеем, пабудаваны ў старадаўнерускім стылі.

вучыць яе, як і іншыя віды народнай выаўленчай творчасці, неабходна. Такое вымучэнне дапамагло-б беларускім архітэктарам унесці ў сучасную архітэктурту Беларусь аркія напаянальныя рысы.

Які-ж быў агульны воблік дарэвалюцыйнага Менска? Вельмі непрыкметны. Вуліцы, брудныя вуліцы, безапававае зацэп будаваныя, з шматлікамі нах крамамі, з разнамымі вулічнымі ліхтарамі і абшпранай копкай. У горадзе, па сутнасці справе, мелася толькі адна некалькі ўпарадкаваная плошча, разраз плошча Вол.

Зараз некалькі нават паяжы і параўнаць савецкі Менск з дарэвалюцыйным, — пастолькі ён вырас і папрыгажэў. Калі раней сітуацыя будынак выважвалася купаламі перкажы і вясковымі касцёлаў, то зараз ён рэзкаячэцца новымі велізарнымі, дэкаратыўнымі па сваёй архітэктурны грамадзянскімі будынкамі. Вуліцы азыяты ў брусчатку, ліфты і асфальт. Па вуліцах ілчцаюцца вогныя трамвая, аўтабусы і лімузіны.

На месцы задукальных ваякоў унізлі новыя прамысловыя прадпрыемствы, рабочыя пасёлкі. Дастаткова сказаць, што па адным толькі станкабудавнічым заводзе імя Варашылава, або на швейнай фабрыцы «Кастрычнік» зараз занята столькі рабочых, уласцівыя пабудовам старога купецкага горада. Да найбольш характэрных, бадай, можна аднесці толькі будынак гасцінцы «Еўропа», пабудаваны ў стылі Мотары, і азыя і азыя а буйных архітэктурскіх будынкаў, які заняты зараз Дзяржаўным музеем, пабудаваны ў старадаўнерускім стылі.

З элементаў народнай творчасці ў архітэктурны старога Менска арчыць за ўсё прастаўлена разбыва па дрэву. У старых дамах вы часта можае сустраць дзверы, ўпрыгожаныя выдатнай разбывой. Астачэпа паказвае, што народная разбыва па дрэву да гэтага часу не вывучана. А вы-

чынам адлюстравана на пабудовах да 1932 года, калі ў Менску было разгортнута пераважна прамысловае і жыллёвае будаўніцтва. Жылля дамы таго часу хоп і не могуць быць параўнаны з дзяўчынамі, тапіўшыміся ў брудзе калупамі старога Менска, але ўсё-ж яшчэ дакелі ад тых патрабаўнаў, якія мы зараз да архітэктурны жылля праўдзілаем.

Да лепшых пабудов таго часу можна аднесці, бадай, толькі будынак Дзяржаўнай бібліятэкі імя Леніна. Тут можа бетон, шкла, асабліва добра вырашаны узходны партык з пільмарычным вынасам трэцяга паверхна над лесвічнай палюваў, які апраўна на квадратныя калоны. Будынак зручны і па планіроўцы.

Да аўдаўных прыкладнаў канструктыўна-кавай практыцы ў архітэктурны Менска, апрачч многіх жылых дамоў, трэба аднесці Дом друку на Бамароўскі і клуб харчавой.

З пабудовы Дома Урала ў Менску пачынаецца полая паласа творчасці беларускіх архітэктараў, паласа пошукаў новых форм, больш блізкіх духу савецкай эпохі. У архітэктурны самога Дома Урала, зразумела, яшчэ многа канструктыўна-кава. Але ў той-жа час яна змяняе сабой і значны адыход ад канструктыўна.

Дом Урала цікавы таксама і па перыяд свай канструктыўнага вырашэн-

нях. Значную цікапасць уаўляе, напрыклад, жалезабетонны паўкучал над залай пасаджэнняў. Паўкучал гэты, працягам у 30 метраў, папрымавіваецца жалезабетонным паясам на калонах. Да сцяплення на жалезных прутах паясавана стэль залы.

Наступны ступенню адыходу архітэктурна-будаўніцкай практыцы ад канструктыўнага быў, несумнянна, Палац піонэраў, ажывіўлены па праекту беларускіх архітэктараў Воінава і Варадзіна. Палац гэты ўдаль вырашаны як знавальорнаму саблукі, так і па ўнутранай аправоўцы і планіроўцы. Вялікую выразаецца палез будынак галаўным партык з манумэнтальнай каланай і высунаўшымі гызарал скульптурамі.

Аправоўка амаць, кожнага пакоя Палац піонэраў вырашана асобна. Вялікае прыстасаванне ў аправоўцы знайшлі дуб, аяк, аясп і чынар, шырока выкарыстаны жывапілі і лепка. Цікава вырашана транспартная зала над выгляд стаячы маскоўскага метра. Да цікавых вышпаваных трэба аднесці і вестыбуль, канцы стелі якога абліянут лепшым барельефным фірзам, выаўляючым сімы з п'юнескага жылля.

У палацы многа пакояў, кабінетаў. Есць таксама дэкаратыўна глядзельная зала, фойе з фантанам. У суседзтве з палатам разбіт дэкаратыўны па свайму рабёфу саі. Палац гэты арка выражае сталінскую любоў да нашай вузювай зестары.

Фірмам. Фрэнз гэты яшчэ не зроблен, але ён, несумнянна, палезаць фасаду яшчэ большую выразаецца.

Па ўнутранай планіроўцы і абсталяванню Дом Чырвонай Арміі ўаўляе сабою выштыны камібат культуры і адпачынку камандзіраў і байцоў нашай сцяпнаў Чырвонай Арміі. Тут прадэштэжаны і пакой апачытны і кабінеты для чытаў-дуальных запяжы, і абшпраныя бібліятэка, вольны басейн, і фізкультурная зала, Вялікі тэатр, і многа іншых памішканняў.

Пасля першай часткі Дома Чырвонай Арміі ў Менску пачаўся закончан будаўніцтвам знатыны па сваёй архітэктурны Дом партыйных курсоў, пабудаваны па праекту беларускага архітэктара Воінава. Закончыўша будаўніцтва Вялікага Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета.

Вялікі тэатр, несумнянна, уаўляе сабою самую цікавую архітэктурную пабудову Савецкай Беларусі. Цікава яна не толькі па архітэктурны, але і па ўпершыню на Беларусь зробленых канструктыўных вырашаннях.

Новы будынак Менска паказвае нам толькі буйны рух наперад архітэктурны горада наогул, але таксама і значны рост канструктыўна-кавай культуры і адпачынку камандзіраў і байцоў нашай сцяпнаў Чырвонай Арміі. Палац архітэктурна Беларускай наваўнае з развіццём іншых мастацтваў, знамянуе аркі поспех развіцця сацыялістычнай культуры беларускага народа, упершыню ў гісторыі, з дапамогай бражкага вядзтва рускага народа, атрымаўша сваю зарэаўнаспі і вышпаванна на шырокаму тэрагу, азароную сонтам (Сталінскай Канструктыўна).

НА МІЖНАРОДНЫЯ ТЭМЫ

ПАСЛЯ НІЁНСКАЙ КАНФЕРЭНЦЫ

У сваёй яркай, бліскаччай прамове на пленуме Лігі нацыяў народны камісар замежных спраў СССР тав. М. М. Лытвінэў прывёў у якасці прыкладу ўдалага і хуткага вырашэння пытання канферэнцыю міжземнаморскіх дзяржаў у Ніёне, скліканую для намячэння мер барацьбы з піратствам. Гэта канферэнцыя была накіравана перш за ўсё супраць Італіі, якая ператварыла піратства на морскіх шляхах у зброю міжнароднай палітыкі. Як вядома, краіны-агрэсары — Германія і Італія — адмовіліся прыняць уклад канферэнцыі, і гэта забяспечыла яе поспех.

Падарэшыты буйнае паражэнне ў Ніёне, Італія занялася новымі дыпламатычнымі манёврамі. Раз не ўдалося сарваць канферэнцыю, раз не ўдалося дабіцца роўнасці старон, раз штатаж і запалохванне не далі чакалага эфекту, то трэба пайсці на ўступкі, каб як-небудзь скарыстаць канвенцыю ў сваіх інтарэсах. Італія здалася паслаць сваіх экспертаў у Парыж для ўдзелу ў тэхнічнай нарадзе аб рэалізацыі ніёнскіх рашэнняў і аб змяненні некаторых палажэнняў канвенцыі. Італія мігасліва агавялася неспі патрульнай службе ў Міжземным моры. Ліса сама напрасілася вяртацца куратнік! Англія і Францыя, агавяшыся на прапанову Італіі, тым самым прадеманстравалі сваю ўступлівасць і непазалежнасць у барацьбе з агрэсарам.

Новабарысўская арцель керамікаў «Чырвоны Кастрычнік» адарала і накіравала на ўсебарускую выстаўку «Творчасце народаў БССР» экспанатаў сваіх вырабаў. НА ЗДЫМКУ: мастак арцелі тав. В. Д. Тапуноў за арбонам экспанатаў. Фото Шышко (БСФ).

КАНДЫДАТЫ НА СТАЛІНСКУЮ ВАХТУ

У часяч паранічнай і ўнутранай аховы БССР усё шырэй разгортваецца перадавы пераважычае сацыялістычнае слаборніцтва. Байды і камандзіры на заклік градоўскіх паранічнаў аказваюць высокімі паказальнікамі ў ахове грамадзянскай і партыйнай пахрытоўні. Паранічныя атрады, заставы, часці ўнутранай аховы налічваюць ужо нямала чырвонаармейцаў, заслужаючых быць занесенымі кандыдатамі на галавную сталінецкую вахту ў дні 20-годдзя Вялікай Кастрычніцкай Сацыялістычнай Рэвалюцыі, абодзвухі ў рашэннях ніёнскіх канферэнцыяў.

НА ГАРАДСКІХ КАНФЕРЭНЦЫЯХ КОМСАМОЛА

МЕНСК

Учора ў Вялікай зале Доха парткабінета адкрылася 5-я гарадская канферэнцыя комсамола. 3 выбарных 315 дэлегатаў на канферэнцыю з'явіліся 257. Пасля выбараў кіруючых органаў канферэнцыя пад лідарствам членаў аддзяленняў ўсёга зала аднадушна выбірае ганаровы прэзідыум і складзе членаў Палітбюро ЦК ВЛКСМ на чале з таварышам Сталіным і тт. Дзмітрава, Жэва, Тальмана, Хозэ Дыаса, Даларэс Ібаруры і Косарэва.

ВІЦЕБСК

Учора ў Вялікай зале Доха парткабінета адкрылася 5-я гарадская канферэнцыя комсамола. 3 выбарных 315 дэлегатаў на канферэнцыю з'явіліся 257. Пасля выбараў кіруючых органаў канферэнцыя пад лідарствам членаў аддзяленняў ўсёга зала аднадушна выбірае ганаровы прэзідыум і складзе членаў Палітбюро ЦК ВЛКСМ на чале з таварышам Сталіным і тт. Дзмітрава, Жэва, Тальмана, Хозэ Дыаса, Даларэс Ібаруры і Косарэва.

ФАШЫСЦКАЯ ПРАВАКАЦЫЯ ВА ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 9 кастрычніка. (БЭТА). Сячынні дзеянні — апошні дзень перадыбарчай кампаніі ў сувязі з наміжхочычымі кантэнтальнымі выбарамі (выбарамі ў месныя самантраўніцтва) — азначаны шматлікімі бенефарактамі, якія былі справакаваны фашыстамі з мэтай тарызаваць выбаршыцкаў. У Сенфор (недалёка ад Ліона) група фашыстаў, якая належыць да арганізацыі та ля Рока, адарала з аўтамашынаў рэвалюцыйную стралябу на жылхара, у выніку якой быў забіты камуніст Барталемі Жоржэн. Паішыя аршытаваца аднаго фашыста, уборанага рэвалюцерам.

ВА УЛДЗЕ ГОЛАДУ

Гаспадаранне германскіх фашыстаў аўдыма шырока народныя масы на аўдыма, бяспраўнае і беспасравачнае жыццё. Кваліфікаваныя рабочыя, інжынеры, тэлеграфісты, майстры настаятва дарэмна прабуюць майстры прымяненне сваіх здольнасцяў. Яны аўдыма на ганечу і недаряданне, яны пазбавлены жылля, пазбавлены усіх рэдацый жыцця.

На шы ў яго дошчачка з надпісам: «Мне ішчэцадзят дзевяць год. Ён раней меў работу, а цяпер іграе на губным гармонію, чынаючы мігаслівы працоўны. Таі піс старыку ў фашысцкай Германіі».

ПЕРШЫ ПАВЛЁН НА УСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГА СПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎКІ

На тэрыторыі Усеасаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі адкрыты першы павільён, гатовы да пахрытоўнага прагляду. Гэта павільён маслічных, афіра-маслічных і дэкавых культур. Павільён раздзелен на дзве залы. У галоўнай зале сабраны экспанаты ўраджаю 1936 года, прадстаўлены на выстаўку 30 калгасамі-перадавікамі сацыялістычнай сельскай гаспадаркі. На мастацка прыбраных стэндах размешчана насенне 12 маслічных культур — сланечніку, класчавіны, арахісу, кунжуту, льну-кунжуту і інш. Побач з узорамі насення паказаны ўсе віды маслаў, атрымаваемых з гэтага насення. Удоўж левай сцяны размешчаны дыяграмы, картаграмы і пако, якія ілюструюць распаўсюджанне маслічных культур па Саюзу. З імі перамяжоўваюцца фота, партреты лепшых стаханавцаў і выдатных селекцыянераў (Жданова, Пугавойта і інш.), вывешчаны новыя высокакачэсныя сорты маслічных культур і вынослівага сланечніку. Вакол стэндаў расставлены экспанаты сланечніку, класчавіны і іншых маслічных культур у натуральным выглядзе. Матэрыялы даюць яркае ўяўленне аб вялікіх дасягненнях у механізацыі вытворчасці маслічных культур. Міжрадавая праполка і прапанька маслічных зараз робіцца трактарамі. Ганаровае месца аўдэзена паказу работы лепшай у Саюзе маслічнай МТС — Гулай-Польскай (УССР), заваяваўшай у 1936 годзе першыства ў слаборніцтве МТС.

КАСТРЫЧНІЦКІЯ ПАДАРУНКІ ІСПАНСКІМ ДЗЕЦЯМ

Мопраўскія арганізацыі БССР рыхтуюць да свята 20-годдзя Кастрычніцкай рэвалюцыі падарункі іспанскім дзецям, якія выхоўваюцца ў інтэрнацыянальных дзіцячых дамах Масквы. Ячэйкі МПР Беларускага і Беларускага дзіцячых пасялачых маленькіх іспанцаў вагон Беларускай абыт. Калгасныя мопраўскія ячэйкі Слуцкага раёна пасылаюць 12 тон яблык. Жонкі інжынера-тэхнічных работнікаў Бетгаловіцкіх адраўляюць іспанскім дзецям 11 ручнікоў, 12 чахоў па коўду, 12 валчалкаў, 16 плашчэй для дзіцячых, 13 прасцін і інш. Падарункі дзецям, выхавальнікам інтэрнацыянальных дзіцячых дамоў, рыхтуюць таксама мопраўскія арганізацыі Віцебска, Гомеля, Магілёва, Оршы і іншых гарадоў.

РАДЫЁВУЗЕЛ НА ЗАВОДЗЕ

На мескім стаханавцаўніцым заводзе імя Кірэва ў бліжэйшыя дні закончыцца абсталяванне заводскага радыёвузла. Радыёапарат будзе ўстаноўлены ў кавальскім, лінейным і механічным пахах, у парткабінете і сталовай — усёго 8 радыёапаратаў. Нацэлена трансляваць праз радыёвузел гутары і артыкулы, прысвечаныя выбарам у Вярхоўны Совет СССР.

У ВЯЕННЫМ ТРЫБУНАЛЕ БЕЛАРУСКАЙ ВЯЕННАЙ АКРУГІ

Прэзідыум ПВБ СССР адхіліў хадайніцтва аб памілаванні асуджаных Ваяенным трыбуналам ВВА да вышэйшай меры крымінальнага пакарання — расстралу дзяржавяраў-шкандікаў арганізацыі праўных, арганізацыйных і сістэме Беларускай камітэа Завотзгінор: Чудноўскага Р. Л., Гітшчыца Д. Я., Асчупанка В. М., Рапалаўскага В. Н. і Шарыка І. І. Прыгавор прывешчэн і выкапанне.

АГУЛЬНАГАРАДСКІ СХОД НАСТАЎНІКАЎ ГОРАДА МЕНСКА

Менгарком КП(б)В сёння, 11 кастрычніка 1937 г., у 7 гала вечара, у памяшканні галоўнага корпусу Універсітэцкага гарадка (актавая зала, другі паверх) склікае агульнагарадскі сход настаўнікаў г. Менска. У параду дна: Аб ліквідацыі вышкаў школьніцтва ў сістэме народнай асветы, аб падрыхтоўцы да сучасных XX гадыных Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі і валахх пастаўніцтва ў выбарах Вярхоўнага Совета СССР. Уваход на сход па запрашальных білетых. Менгарком КП(б)В. Аднасны рэдантар Д. В. ЮРКОУ.

БЕЛДЗЯРЖДРАМАТЭАТР
11/Х — Асбнем, № 28.
АПОШНЯЯ
Пачатак у 8 г. вечара.
ДЗЯРЖ. ТЭАТР МУЗКАМЕДЫ БССР
(Памішканне Дзяржаўнага аўроекскага тэатра БССР)
11/Х — НІТУШ.
Гукавы кіноаэтар «Чырвоная зорка» П Ы Р К
Дзіцячы гукавы кіноаэтар НА ДАЛЕКІМ УСХОДЗЕ
Гукавы кіноаэтар «Пролетары» «УЦЕЛБЕ АЛАМАСОВ»
Гукавы кіноаэтар «Інтэрнацыяналь» ДЗЯРЖЧІНА З КАМЧАТКІ
Гукавы кіноаэтар «Смартэ» АТН ВЯЛІКАГА ГОРАДА
Капектму работнікаў упраўлення пачатковай і сярэдняй школы Наріомасветы БССР глыбока смукнуе па поведу дачэснай смерці адной з лепшых настаўніц г. Менска Аліксандры Патруны ДАРАФЕВАІ
І выражае сваё спачуванне самі нябожчыцы.

ДЗЯРЖСТРАХ СССР
КІРАЎНІЦТВА ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР
ПРАВODЗІЦЬ ДАБРАВОЛЬНАЕ СТРАХАВАННЕ ЖЫЦЦЯ ПРАЦОЎНЫХ
ПА КАЛЕКТУНАМУ СТРАХАВАННЮ ЖЫЦЦЯ
КОЖНЫ ПРАЦОЎНЫ МОЖА ЗАСТРАХАВАЦЬ СВАЕ ЖЫЦЦЕ У СУМЕ АД 500 ДА 5.000 РУБ. НА ВПЯДАК СМЕРЦІ АД ЛЮБОЙ ПРЫЧЫНЫ, А ТАКСАМА ПАСТАЯННАЙ ІНВАЛІДАСЦІ АД НЯШЧАСНАГА ВПЯДКУ.
СТРАХАВАННЕ ЗАКЛЮЧАЕЦЯ ПРЫ УМОВЕ, КАЛІ НЕ МЕНШ 50 ПРACAHTAУ УСІХ ЧЛЕНАУ ДАНАГА КАЛЕКТЫВА УДЗЕЛІЧАЕЦЬ У СТРАХАВАННІ.
Цытата 12 руб. за кожную 1.000 рублёў страхавой сумы.
ПА ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ СТРАХАВАННЯХ ЖЫЦЦЯ
МОЖНА СТРАХАВАЦА НА ЛЮБУЮ СУМУ АД 1.000 РУБ. І ВІШЭЙ.
НА ВПЯДАК СМЕРЦІ І ДАЖЫЦЦА
Па гэтым страхаванню Дзяржстрах вышчаве страхавую суму страхаванаму пры пастаяннай Інваліднасці ад няшчаснага выпадку або пры дажыцці астрахаваннага да зямля тэрміну страхавання, а ў выпадку смерці астрахаванага страхавая сума вышчавіцца сабе, указанай у запытанні. На страхаванне прымаюцца асобы на ўзраце ад 16 да 60 год.
Галавая плата а 1.000 р. — 44 руб. і вышэй, у залежнасці ад тэрміну страхавання і ўзрасту астрахаванай асобы.
НА ВПЯДАК СМЕРЦІ АД ЛЮБОЙ ПРЫЧЫНЫ
Галавая плата ў залежнасці ад узросту астрахаванай асобы ад 15 да 30 руб. а 1.000 руб.
НА ВПЯДАК СМЕРЦІ І ІНВАЛІДАСЦІ ТОЛЬКІ АД НЯШЧАСНЫХ ВПЯДКАУ.
Галавая плата ў залежнасці ад прафесіі — ад 2 р. 50 к. да 15 руб. а 1.000 руб.
ЗА ДАВЕДКАМІ ВЗЯТАЦА ў СТРАХАВАНІ ІНШЫЦЫ ПРЫ РАВННЫХ І ГАРАДСКІХ ФІНАНСАВЫХ АДДЗЕЛАХ ВА СІМ, ГАРАДАХ І РАЕНАХ БССР.
ЛІЦА АОРМЛЕНА СТРАХАВАННЯ ЖЫЦЦЯ ІНСПЕКЦЫІ ПА ВЫКЛІКУ ВЫСОКЛАЮЎ АГЕНТАў ВА ўСТАЎНЫ І НА ДОМ.

Троекбол
ВЯЛЯЕЦЯ СІМІНІ НА ЛІЧЫМ ХІМІЧЕСКІМ СРЭДСТВА ДЛЯ ПРЭДУПРЕЖДЕННЯ БЕРЕМЕННОСТІ
РЕКОМЕНДОВАНА ЦЕНТРА НАУЧНОЎ КОМІСІЯЙ НІЗКАВА БССР ПО БОРЬБЕ С АБОРТАМІ
ПРОДАЖА ВО ВСЕХ АПТЕКАХ І МАГАЗІНАХ САГІГІЕННЫ
В СЛУЧАЕ ОТСУТСТВИЯ В МЕСТНЫХ АПТЕКАХ СООБЩАЙТЕ СОЮЗХИМФАРМАТОРГУ МОСКВА, НЕГЛИНАЯ УЛ. № 25
Друкарні газеты «Звезда»
ПАТРЭБНЫ
ПАДСОБНЫЯ РАБОЧЫЯ І ДРУКАРЫ НА «АМЕРЫКАНАХ».
Зварачацца: Советская, 63.
ІІ паверх, пакой № 3.
з 1 г. да 3 гала дна.

ДА ўВАГІ
ПАРТКАБІНЕТАУ, БІБЛІЯТЭК, КЛУБАУ, ВАЙСНОВЫХ ЧАСЦЕЙ, НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАЎОУ, ШКОЛ, СОУГАСАУ, КАЛГАСАУ І ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАКУПНІКОУ.
У КНИЖНЫХ МАГАЗІНАХ І КІЕСКІ КОГІЗА паступіў у продаж
ПОУНЫ ЗБОР ТВОРАУ В. І. ЛЕНИНА
3-е выданне 31 том (на рускай мове)
Цана асобнага тома з р. 30 к.
ПРЫМАЮЦА ЗАКАЗЫ НА КАМПЛЕКТАВАННЕ І ДАКАМПЛЕКТАВАННЕ.
Пры прыёме заказаў Выхаюцца 20 ТАМОУ, астатнія 11 тамоў паступаць у продаж да канца гэтага года па меры іх выхаду в друку.
ПРАДАЮЦА АСОБНЫЯ ТАМЫ
З заказамі зварачацца па адрасу: г. Менск, Советская, 50, Беладзяленне КОГІЗА, «Кнігі поштаў», таксама ў аддзяленнях і магазінах КОГІЗА: Віцебск, Гомель, Баўруск, Магілёў, Орша, Полацк, Мозыр, Рэчыца, Лепель, Барысаў, Слуцк і Асіпавічы.
ЛУЖАНСЯНСКАМУ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАМУ ТЭХНІКУМУ
ПАТРЭБЕН ВЫКЛАДЧЫК
ДЛЯ ВІДВЯДЗЕННЯ КУРСА СЕЛЕКЦЫІ І НАСЕНАВОДСТВА.
Нагрузка поўная.
Адрас: г. Віцебск, Лужанскі сельскагаспадарчы тэхнікум.
Узбавлены нашпарты да сурэзых аўтамашынаў №№ 45-98, 1061, 79-44, 37-37, 10-46 ДОУ-4. Ліччыць неспраўдлівым.
У аддзел аб'яў званіце па тэл. 21-845